

TEMMUZ 2017

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ Bina inşaat maliyetleri yıllık yüzde 17,1 yükseldi.
- ❑ İnşaat sektöründe Nisan ayı istihdamı 2,19 milyona ulaştı.
- ❑ 2017 yılı ilk çeyreğinde inşaat harcamaları yüzde 23,8 genişledi.
- ❑ İnşaat sektöründe güven endeksi Temmuz ayında 3,3 puan düştü.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi Temmuz ayında 1,7 puan geriledi.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Temmuz ayında 0,9 puan geriledi.
- ❑ 2017 Haziran ayında konut satışları yüzde 8,1 düştü.
- ❑ 2017 Haziran ayında birinci el konut satışları yüzde 7,9 geriledi.
- ❑ 2017 Haziran ayında ipotekli konut satışları yüzde 3,2 daraldı.
- ❑ Yeni konut fiyatları yıllık yüzde 2,8 yükseldi.
- ❑ Markalı konutların stok erime hızı Haziran ayında yavaşladı.
- ❑ 2017 Mayıs ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi yüzde 4,0 arttı.
- ❑ 2017 Mayıs ayında inşaat malzemesi ihracatı yüzde 5,6 genişledi.
- ❑ 2017 Mayıs ayında inşaat malzemesi ithalatı yüzde 10,1 geriledi.
- ❑ Yeni Bakanlar Kurulu açıklandı.
- ❑ Bakanlıklardan 180 günlük eylem programları bekleniyor.
- ❑ Yılın ilk yarısında 6,18 milyar dolar portföy girişi yaşandı.
- ❑ Bütçe ilk altı ayda 25,3 milyar TL açık verdi.
- ❑ TC Merkez Bankası piyasaları desteklemeye devam ediyor.
- ❑ Türk Lirası sepet kur 3,80-3,85 TL arasında.
- ❑ Trump'ın geleceği dünya ekonomisinde en büyük risk.
- ❑ Merkez Bankaları bilançolarını küçültmeye hazırlanıyor.
- ❑ Petrol fiyatları yeniden 45-50 dolar arasında seyreliyor.
- ❑ Euro-Dolar paritesi 1,17 seviyesini de aştı.
- ❑ ABD'de yıllık inşaat harcamaları 1,23 trilyon dolara ulaştı.
- ❑ ABD'de yeni ev satışları haziran ayında 610 bin adet oldu.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2017 yılı Mayıs ayında yüzde 2,6 büyüdü.
- ❑ Temmuz ayında inşaat malzemesi fiyatları sıçradı.

EXECUTIVE SUMMARY

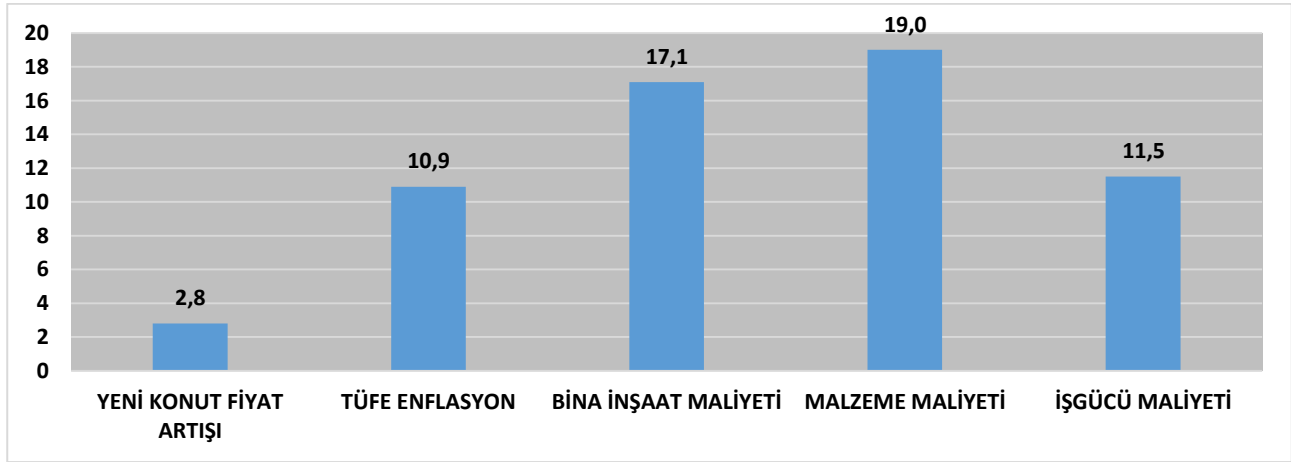
- ❑ Building construction cost increased 17,1 percent in annual term.
- ❑ Construction sector employee reached to 2,18 million in April.
- ❑ Construction spending expanded 23,8 percent in the first quarter of 2017.
- ❑ Construction confidence index decreased 3,3 point in July.
- ❑ Existing construction activities decreased 1,7 point in July.
- ❑ New construction orders dropped 0,9 point in July.
- ❑ House sales decreased 8,1 percent in June of 2017.
- ❑ First sales of House sales decreased 7,9 percent in June of 2017.
- ❑ Mortgaged sales of House sales dropped 3,2 percent in June of 2017.
- ❑ New House price rose 2,8 percent in annual term.
- ❑ Sales of branding houses has been slowdown.
- ❑ Construction materials industrial produce increased 4,0 percent in May of 2017.
- ❑ Construction materials export increased 5,6 percent in May of 2017.
- ❑ Construction materials import decreased 10,1 percent in May of 2017.
- ❑ New Ministers cabinet has been announced.
- ❑ Whole Ministries would declare 180 days action plan.
- ❑ Net portfolio inflow reached to 6,18 billion dollar in the first half of 2017.
- ❑ Central budged deficit is 25,3 billion TL in the first half of 2017.
- ❑ Turkish Central Bank monetary policy is supporting the markets.
- ❑ Currency basket is between 3,80-3,85 Turkish Liras.
- ❑ Uncertain future of Trump administration is the biggest risk for global economy.
- ❑ FED will reduce bond holding in its balance sheet.
- ❑ Oil prices are at between 45-50 dollar/barrel band.
- ❑ Euro-Dollar parity is fluctuating over passed 1,17 level.
- ❑ Construction spending overpass 1,23 trillion dollar in US.
- ❑ US new home sales 610 thousands in June of 2017.
- ❑ EU construction expenditures increased 2,6 in May of 2017.
- ❑ Construction materials prices have jumped in July of 2017.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

Yeni Yılda İnşaat Malzemesi Fiyatları Artışları İnşaat Maliyetlerinde Belirleyici Oluyor

2015 ve 2016 yıllarında inşaat malzemesi fiyat artışları sınırlı kalmış ve bina inşaat maliyetleri içindeki etkisi azalmıştı. Ancak yeni yıl ile birlikte inşaat malzemesi fiyatlarındaki artış hızlanmıştır. 2016-2017 Haziran ayları arasındaki son bir yıl içinde bina inşaat maliyetleri yüzde 17,1 artarken, işgücü maliyetleri yüzde 11,5, buna karşın inşaat malzemeleri maliyetleri yüzde 19,0 yükselmiştir. Bina inşaat maliyeti artışı aynı dönemde TÜFE enflasyonunun üzerinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde yeni konut fiyatları ise sadece yüzde 2,8 yükselmiştir. Bina inşaat maliyetlerindeki yüksek artışa karşın konut fiyat artışları çok sınırlı kalmıştır. Konut satış fiyatlarının uygun koşullar oluşması halinde artışı beklenmelidir.

Şekil.1 Bina İnşaat Maliyetleri İle Konut Fiyatları Değişimi “Haziran 2016-Haziran 2017” Yüzde

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu ve Reidin Yeni Konut Fiyat Endeksi

İnşaat Sektörü İstihdamında Önemli Artış

Son bir yıldır istihdamın artırılmasına yönelik olarak kamunun uyguladığı önemli teşvikler bulunmaktadır. Bu teşvikler ile birlikte istihdamda artış yaşanmaktadır. İnşaat sektöründe ise bu teşviklerin ötesinde inşaat işlerindeki genişlemeye bağlı olarak istihdam yükselmektedir. 2017 yılı Nisan ayında inşaat sektöründe çalışan sayısı 2,19 milyon kişiye ulaşmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre istihdam yüzde 4,9 artmıştır. Toplam istihdam içindeki pay ise yüzde 7,6'dan yüzde 7,8'e çıkmıştır. İnşaat sektöründeki istihdam artışı iş aktivitesi açısından ümit vermektedir.

Tablo.1 İnşaat Sektörü İstihdamında Gelişmeler

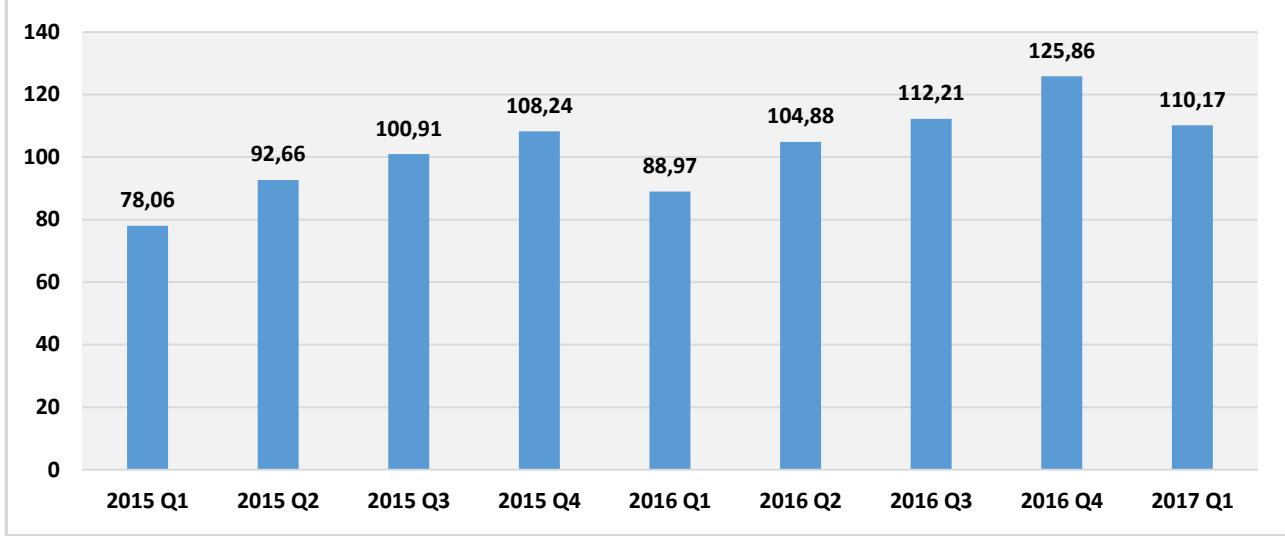
	NİSAN 2016	ARALIK 2016	NİSAN 2017
TOPLAM İSTİHDAM BİN KİŞİ	27.638	26.669	28.157
İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM BİN KİŞİ	2.085	1.836	2.187
İNŞAAT SEKTÖRÜ İSTİHDAM PAY %	7,6	6,9	7,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Harcamaları Yılın İlk Çeyreğinde Yüzde 23,8 Genişledi

Yenilenen milli gelir hesapları içinde hesaplanan inşaat harcamaları yeni yılın ilk çeyreğinde 110,17 milyar TL olmuştur. İnşaat harcamaları geçen yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 23,8 genişlemiştir. Yeni hesaplama yöntemi içinde kamu ve özel sektör inşaat harcamaları ayrımı kalkmıştır. Bu çerçevede yılın ilk çeyreğinde inşaat harcamalarında gerçekleşen önemli artışın kamu harcamalarından kaynakladığı öngörülmektedir. Özel sektör inşaat harcamaları ise mevsimsellik ile birlikte diğer çeyrek dönemlerde katkı sağlayacaktır.

Şekil.2 Toplam İnşaat Harcamaları Milyar TL

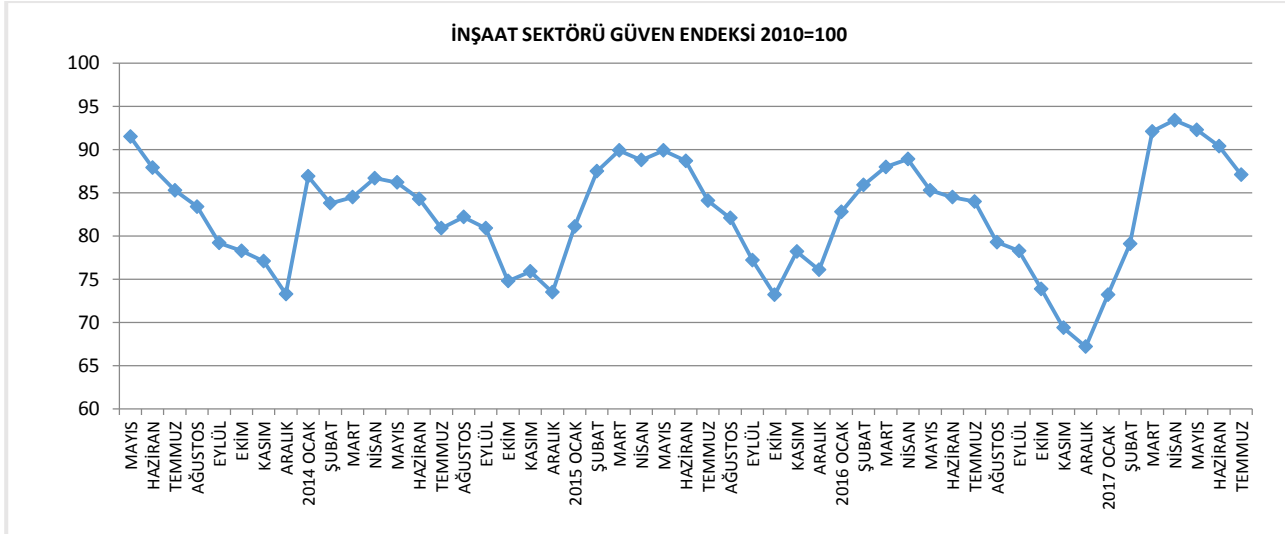

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe Güven Endeksi Temmuz Ayında 3,3 Puan Geriledi

İnşaat sektöründe güven endeksi (takvim ve mevsim etkisinden arındırılmamış endeks verileri) 2017 yılının ilk 4 ayındaki yükseliş ardından son üç aydır gerilemektedir. İnşaat sektörü güven endeksi Mayıs ve Haziran aylarındaki sınırlı gerileme ardından Temmuz ayında da düşmüştür. İnşaat sektörü güven endeksi Temmuz ayında 3,3 puan gerilemiştir. İnşaat sektöründe güven alanında yaşanan hızlı artıştan ve ulaşılan zirveden sonra bir gerileme yaşanmaktadır. Güvenin yeniden artışı için ilave iyileşmelere ihtiyaç duyulmaktadır.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

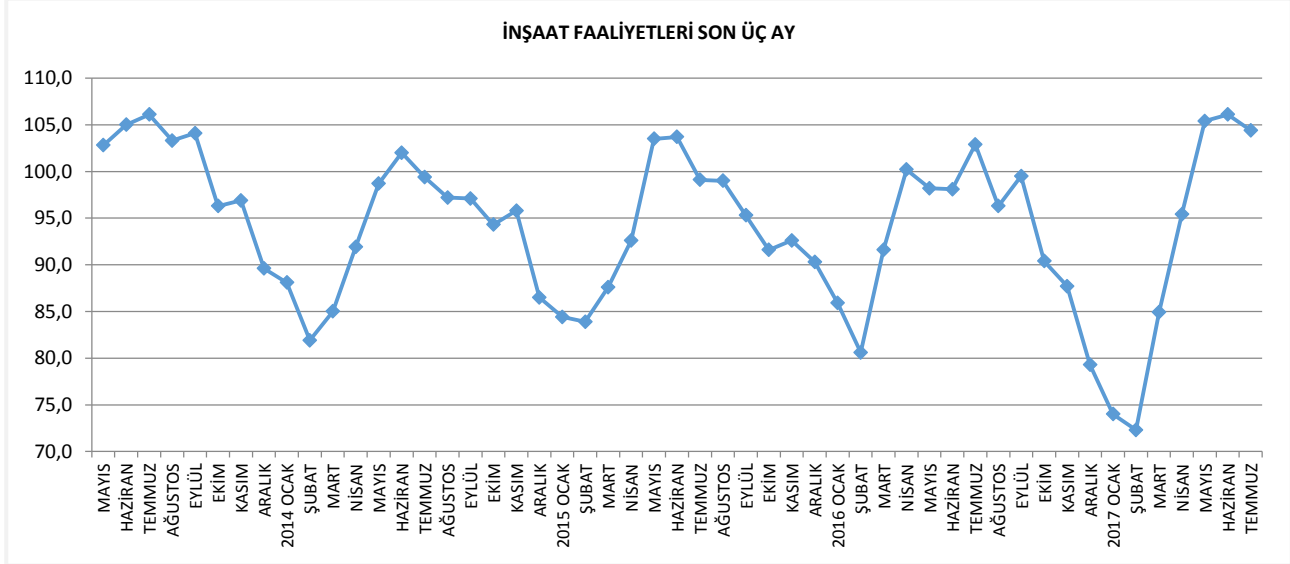

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Temmuz Ayında 1,7 Puan Geriledi

Mevcut inşaat işleri endeksi Mart-Nisan-Mayıs aylarında çok önemli bir sıçrama göstermişti. Haziran ayında ise mevcut inşaat işleri seviyesindeki artış hız kesmiş ve 0,7 puan artmıştı. Temmuz ayında ise mevcut işler de sınırlı bir gerileme yaşanmıştır. Bununla birlikte mevcut işler seviyesi son dört yılın en yüksek seviyelerinde kalmaya devam etmektedir. Mevsimsellik ile yüksek iş seviyesinin bir süre daha devam edeceği, ardından gerileme olacağı öngörülmektedir.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

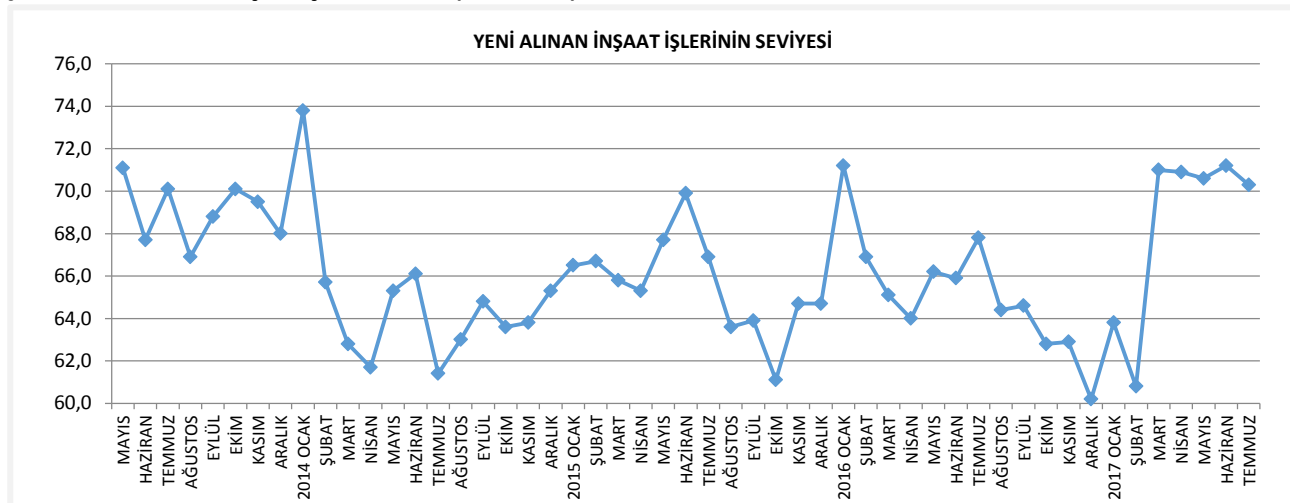

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Temmuz Ayında 0,9 Puan Düştü

Yeni alınan inşaat işleri seviyesi Ocak ve Şubat aylarındaki dalgalanma ardından Mart ayında bir önceki aya göre 10,2 puan birden artmıştı. İkinci çeyrekte is yeni alınan işler seviyesi oldukça durağan bir seyir izlemişti. Temmuz ayında ise bu kez yeni alınan işlerde sınırlı bir gerileme yaşanmıştır. Mevcut işler yüksek gerçekleşirken yeni alınan işlerdeki durağanlaşma bir dönem sonra mevcut işlerin de yavaşlamasına yol açacaktır.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi (2010=100)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları Haziran Ayında Yüzde 8,1 Geriledi

Konut satışları bu yıl ilk kez önemli ölçüde gerilemiştir. Geçen yılın aynı ayına göre konut satışları yüzde 8,1 gerilemiş ve 97.579 adet olarak gerçekleşmiştir. Bu gerilemede daha çok Ramazan ayı ve Bayram etkisi bulunmaktadır. Bununla birlikte geçtiğimiz aylarda konut sektörüne sağlanan destekler ile birlikte yaşanan artışların da normalleşmeye başlayacağı öngörülmektedir. Nitekim geçtiğimiz aylarda talep önemli ölçüde öne çekilmiş bulunmaktadır. Haziran ayındaki gerilemeye rağmen yılın ilk altı ayında konut satışları geçen yıla göre yüzde 3,7 artmış bulunmaktadır.

Tablo.2 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2016	2017	2017-2016 DEĞİŞİM (%)
OCAK	84.556	95.389	+ 12,8
ŞUBAT	101.703	101.468	-0,2
MART	117.205	128.923	+10,0
NİSAN	106.348	114.446	+ 7,6
MAYIS	114.800	116.558	+1,5
HAZİRAN	106.187	97.579	-8,1
TEMMUZ	81.343		
AĞUSTOS	114.751		
EYLÜL	108.918		
EKİM	130.274		
KASIM	132.665		
ARALIK	142.713		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Birinci El Konut Satışları Haziran Ayında Yüzde 7,9 Düştü

Türkiye genelinde ilk defa satılan konut sayısı bu yıl ikinci kez gerilemiştir. Mayıs ayından sonra Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,9 azalan birinci el konut satışı 45.433 adet olmuştur. İkinci el konut satışları ise yüzde 8,2 oranında düşmüştür. Yeni konut satışı anlamına gelen birinci el konut satışları Ocak-Haziran döneminde ise geçen yılı aynı dönemine göre yüzde 1,4 artarak 296.223 adet olmuştur. İkinci el konut satışları ise yüzde 5,8 artarak 358.140 adet olarak gerçekleşmiştir. İlk el satışlarıdaki artışın ikinci kez üst üste gerilemesi düşük kredi faizlerine ve desteklere rağmen ilave talebin artık sonuna yaklaştığını göstermektedir.

Tablo.3 – Konut Satışlarının Dağılımı

DÖNEM	TOPLAM	BİRİNCİ EL	İKİNCİ EL
2016 OCAK-HAZİRAN	630.799	292.165	338.634
2017 OCAK-HAZİRAN	654.363	296.223	358.140
% DEĞİŞİM 2016/2017	+3,7	+1,4	+5,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Satışlar 2017 Yılı Haziran Ayında Yüzde 3,2 Geriledi

Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,2 oranında azalış göstererek 35.210 adet olmuştur. Diğer konut satışları ise Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,7 azalarak 62.369 adede inmiştir. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı Haziran ayında yüzde 36,1 olarak gerçekleşmiş ve ilk dört aya göre düşük kalmıştır. İpotekli satışlar yılın ilk yarısında yüzde 22,0 artmış ve 245.375 adet olmuştur. Diğer satışlar ise aynı dönemde yüzde 4,8 düşmüş ve 408.988 adet olarak gerçekleşmiştir. İpotekli satışların artışı yavaşlamasına rağmen sürükleyici olmaya devam etmektedir.

Tablo.4 – Konut Satışlarının Dağılımı

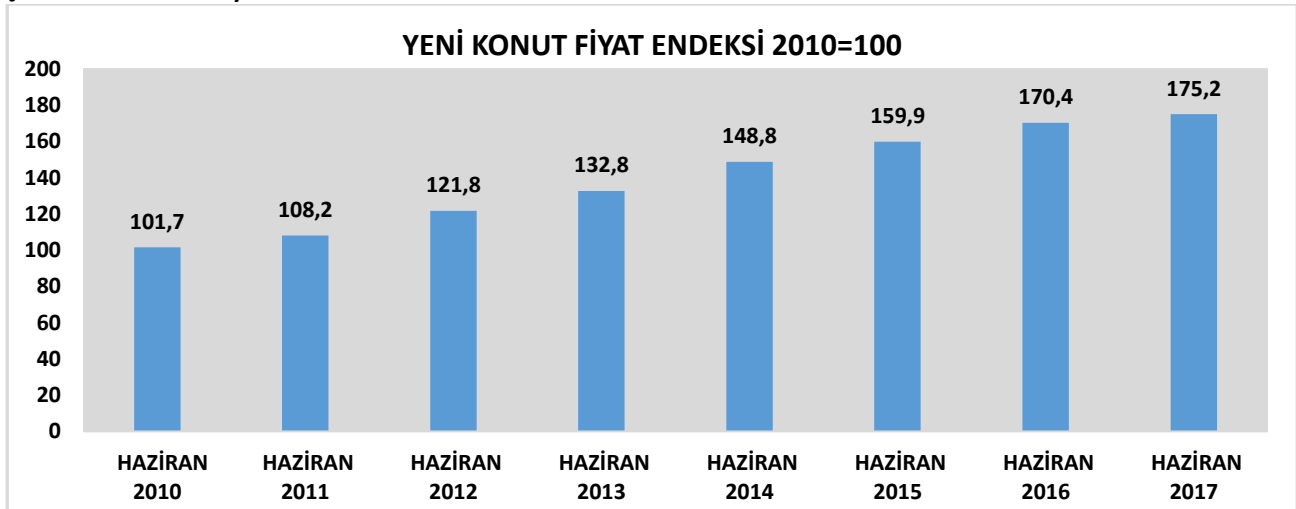
DÖNEM	TOPLAM	İPOTEKLİ SATIŞLAR	DİĞER SATIŞLAR
2016 OCAK-HAZİRAN	630.799	201.084	429.715
2017 OCAK-HAZİRAN	654.363	245.375	408.988
% DEĞİŞİM 2016/2017	+3,7	+22,0	-4,8

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Fiyatlarında En Yavaş Artış Son Bir Yıl İçinde Yaşandı

İnşaat ve konut sektöründe konut fiyatlarının gelişimi talebin izlenmesi açısından önemli bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Özellikle yeni ve markalı birinci el konut satış fiyatlarındaki gelişmeler önem taşımaktadır. Bu çerçevede markalı yeni konut satış fiyatları ölçülmeye başlandığı 2010 yılından 2016 Haziran ayına kadar en az enflasyon oranında artmıştır. 2016 Haziran-2017 Haziran arasındaki bir yıllık süreçte ise markalı yeni konut satış fiyatları sadece yüzde 2,8 yükselmiştir. Son bir yıl içinde yaşanan gelişmeler konut sektöründe yeni konut satış fiyatlarını önemli ölçüde sınırlamıştır. Konut satış verileri ile karşılaştırıldığında yeni konut satışlarının ancak makul fiyatlar içinde kalınması ile gerçekleştirilebildiği görülmektedir.

Şekil.6 Yeni Konut Fiyat Endeksi

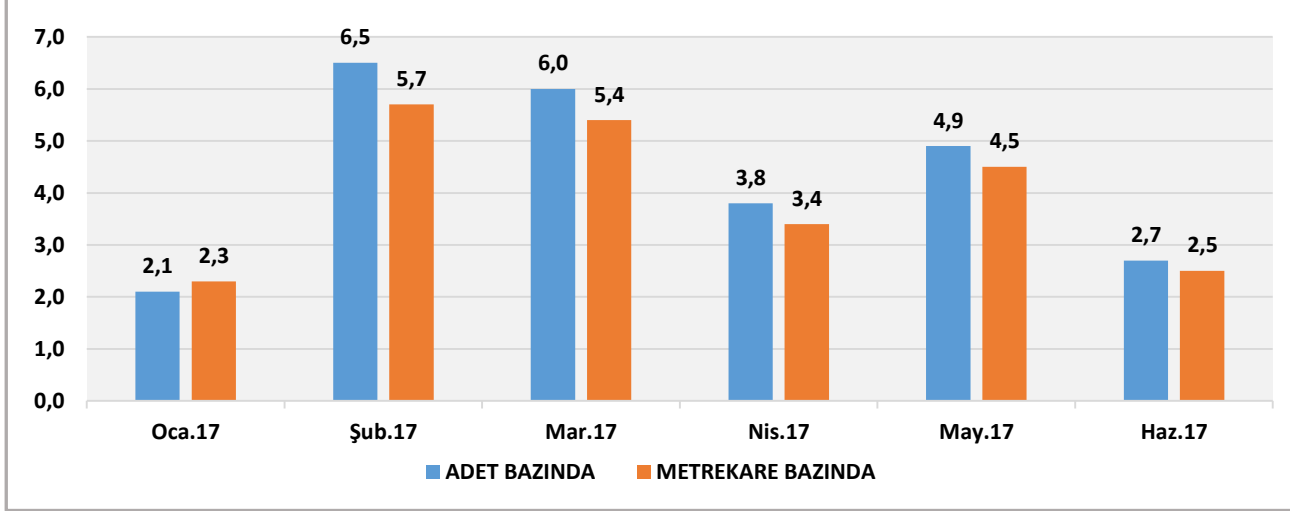

Kaynak: Reidin Konut Fiyat Endeksi Haziran 2017

Haziran Ayında Markalı Konut Projeleri Stok Erime Hızı Yavaşladı

Yeni yılın ilk ayından sonra markalı konut projelerinde stok erime hızı Şubat ve Mart aylarında önemli ölçüde artmış, Nisan ayı yavaşlaması ardından Mayıs ayında da göreceli yüksek gerçekleşmişti. Ancak Haziran ayında stok erime hızı önemli ölçüde yavaşlamış ve Ocak ayı seviyelerine geri dönmüştür. Stok erime hızındaki yavaşlamada Bayram ve Ramazan ayı etkisi de bulunmaktadır. Ancak konut satışlarında uygulanan kampanyalar ile öne çekilen talebin artık doygunlaşmakta olduğu da görülmektedir.

Şekil.7 Markalı Konutlarda Stok Erime Hızı

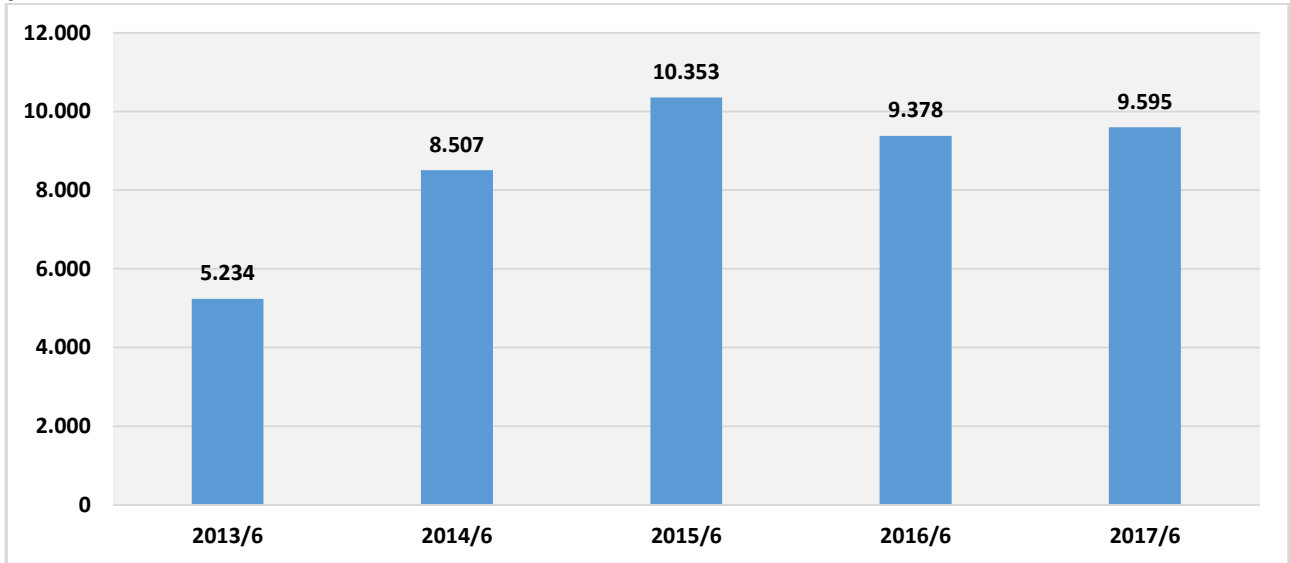

Kaynak: Reidin Konut Fiyat Endeksi Haziran 2017

Yabancıların Konut Alımı İkinci Çeyrekte Yükseldi

2012 yılı Haziran ayında yabancılara konut satışının düzenlenmesi ardından en yüksek ilk yarıyıl satışı 10.353 adet ile 2015 yılında gerçekleşmişti. 2016 yılında ise satışlar gerilemişti. 2017 yılı ilk yarısında ise yabancılar 9.595 konut satın almıştır. Böylece en yüksek ikinci yıl alımı gerçekleşmiştir. Yılın ilk çeyrek döneminde gerileyen yabancıların konut alımı özellikle ikinci çeyrekte önemli bir artış göstermiştir. Yılın ikinci yarısında da artışın süreceği beklenmektedir.

Şekil.8 Yabancıların Konut Alımı Adet

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Mayıs Ayında Yüzde 4,0 Arttı

2017 yılı Mayıs ayında inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi 2016 yılı Mayıs ayına göre yüzde 4,0 artmıştır. Böylece inşaat malzemesi sanayi üretimi Ocak ve Şubat aylarındaki gerileme ardından son üç aydır yükselmektedir. Mayıs ayındaki yüzde 4,0 üretim artışı yılın en yüksek aylık artışı olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk beş aylık döneminde inşaat malzemeleri sanayi üretimi ise son üç ayda yaşanan toparlanmaya rağmen geçen yılın ilk beş aylık dönemine göre ortalama yüzde 0,6 gerilemiştir.

2017 yılı Mayıs ayındaki üretim artışında mevsimsellik ile birlikte artan iç ve dış siparişler etkili olmuştur. İhracat artışı bu yıl üretimi artan oranda desteklemektedir.

2017 yılı Mayıs ayında inşaat malzemeleri alt sektörlerindeki sanayi üretiminde artış eğilimi ağırlık kazanmıştır. 26 alt sektörden 18'inde üretim geçen yıla göre artarken, 8 alt sektörde üretim geçen yıla göre azalmıştır. Yılın ilk beş aylık dönemi itibarıyla ise 13 alt sektörde üretim artışı gerçekleşmiştir.

İnşaat malzemeleri sanayinde ağırlıklı yeri olan sektörlerden düz cam, soğutma ve ısıtma donanımları, merkezi ısıtma radyatörleri, marangozluk ürünleri, seramik sıhhi ürünleri, kablolar, musluk ve vanalar ile inşaat demirleri üretimleri yılın ilk beş aylık dönemde önemli ölçüde artmıştır. Buna karşın çimento, boyalar, plastik inşaat malzemeleri, mermerler, hazır beton, seramik karolar, elektrikli ekipmanlar gibi önemli alt sektörlerde üretim gerilemiştir.

Tablo.5 – Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

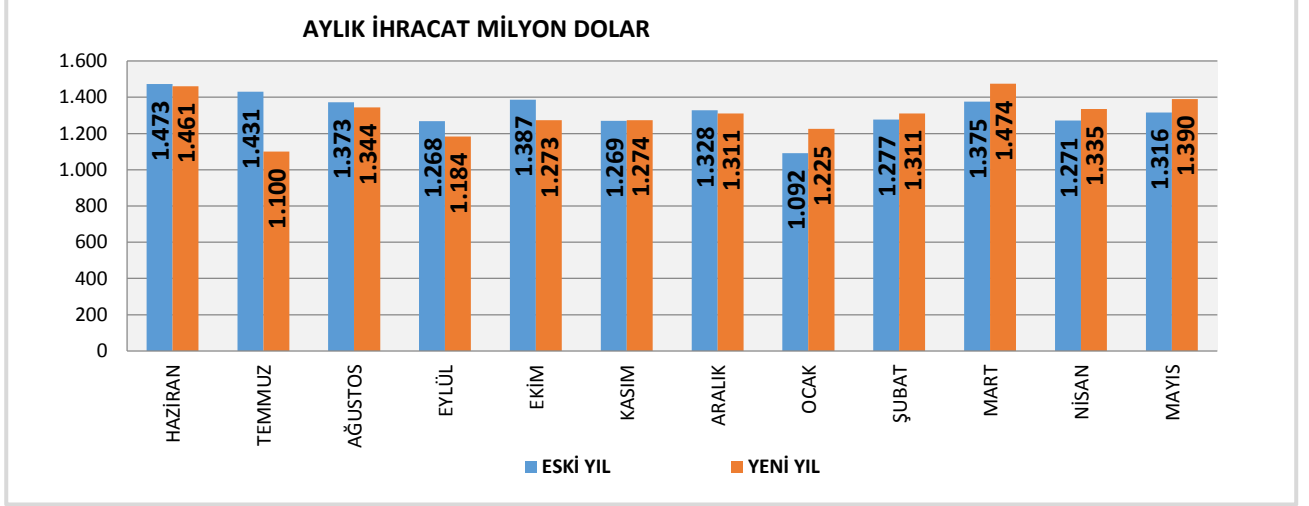
SEKTÖRLER	2017 Mayıs	2017 Ocak-Mayıs
Düz Cam İmalatı	12,0	25,2
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	24,8	14,5
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	20,9	12,3
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	13,1	9,4
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	11,0	7,9
Kilit ve Menteşe İmalatı	37,5	6,5
Kireç ve Alçı İmalatı	17,0	4,3
Kabloların İmalatı	1,3	3,9
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	6,9	3,6
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	-2,1	2,6
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	7,9	2,0
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	-26,0	1,4
Duvar Kağıdı İmalatı	2,3	0,6
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	8,5	0,3
Çimento İmalatı	5,3	-0,6
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	8,0	-1,8
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun İmalatı	-2,6	-2,1
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	6,7	-2,2
İnşaat Amaçlı Alçı Ürünlerin İmalatı	0,6	-2,9
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	-0,6	-3,9
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	1,1	-8,0
Hazır Beton İmalatı	4,2	-8,4
Diğer Camların İmalatı ve İşlenmesi (Teknik Amaçlı Cam)	-15,3	-11,2
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	-8,3	-11,3
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-4,6	-19,9
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-49,4	-36,1
İnşaat Malzemesi Sanayi Ortalama	4,0	-0,6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2017 Mayıs Ayında İhracat Yüzde 5,6 Arttı

İnşaat malzemeleri ihracatı 2017 yılı Mayıs ayında geçen yılın Mayıs ayına göre yüzde 5,6 artmış ve 1.390 milyon dolar olmuştur. Böylece yılın ilk beş ayında da ihracat artışı gerçekleşmiştir. Mayıs ayında ihracat artış yeniden toparlanmıştır. Pazarlarda kademeli iyileşme devam etmektedir. Ancak petrol ile emtia fiyatlarındaki gerileme bu ürünlerin ihracatçısı olan pazarlarda yeniden yavaşlamaya yol açabilecektir. Bu nedenle önümüzdeki aylarda ihracat artışının daha yavaş seyretmesi beklenmektedir.

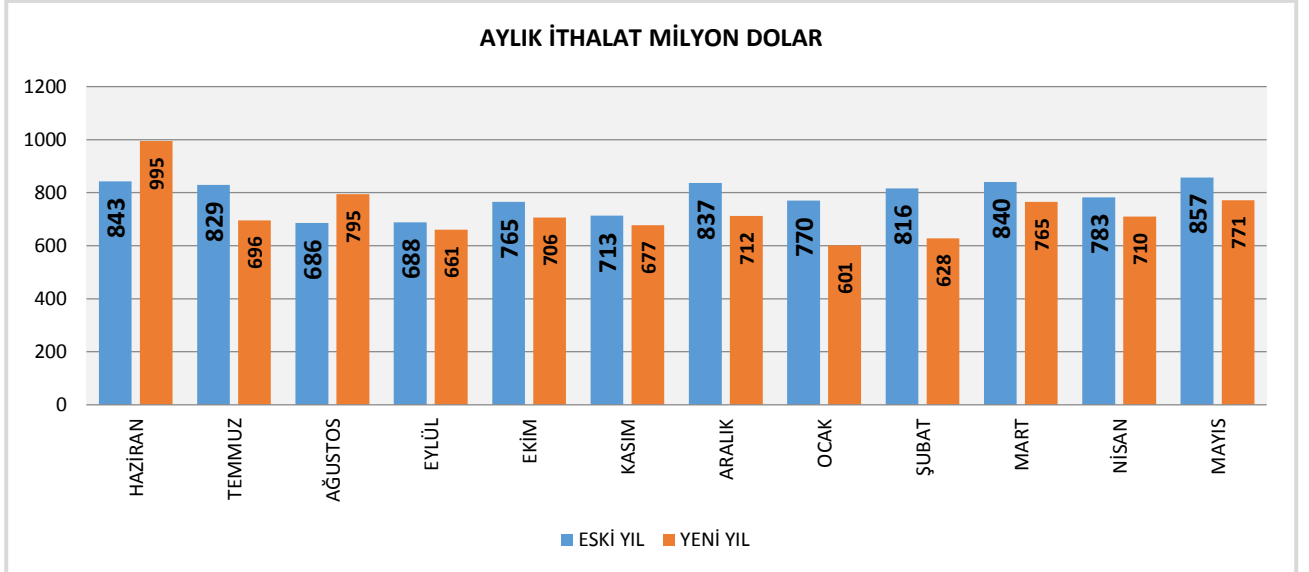
Şekil.9 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2017 Mayıs Ayında İthalat Yüzde 10,1 Geriledi

İnşaat malzemeleri ithalatında yeni yıl ile birlikte gerileme sürmektedir. Yılın ilk dört ayında ithalat geçen yılın aynı aylarına göre önemli ölçüde gerilemişti. İthalat Mayıs ayında ise geçen yılın Mayıs ayına göre yüzde 10,1 gerilemiş ve 771 milyon dolara inmiştir. Mayıs ayında inşaat işlerindeki kuvvetli toparlanmaya rağmen ithalat düşüşü sürmüştür. İthalatın düşüşünde artan döviz kurları etkili olmaya devam etmektedir.

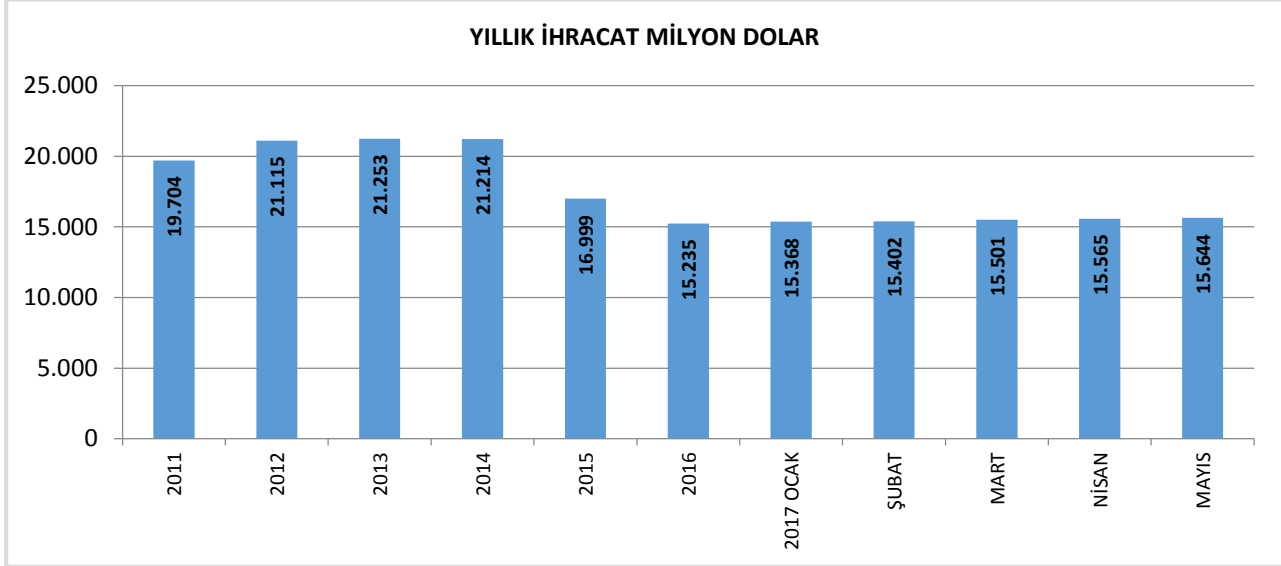
Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri (Aylık – Milyon Dolar)

Yıllık İhracat 15,64 Milyar Dolara Yükseldi

İhracat 2016 yılsonunda 15,24 milyar dolara kadar gerilemişti. 2017 yılının ilk beş aylık döneminde ise ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,0 artış göstermiştir. Böylece İnşaat malzemeleri yıllık sanayi ihracatı da Nisan ayı itibarıyla 15,64 milyar dolara yükselmiştir. Yıllık ihracat büyüklüğünün 2017 genelinde artacağı öngörülmektedir.

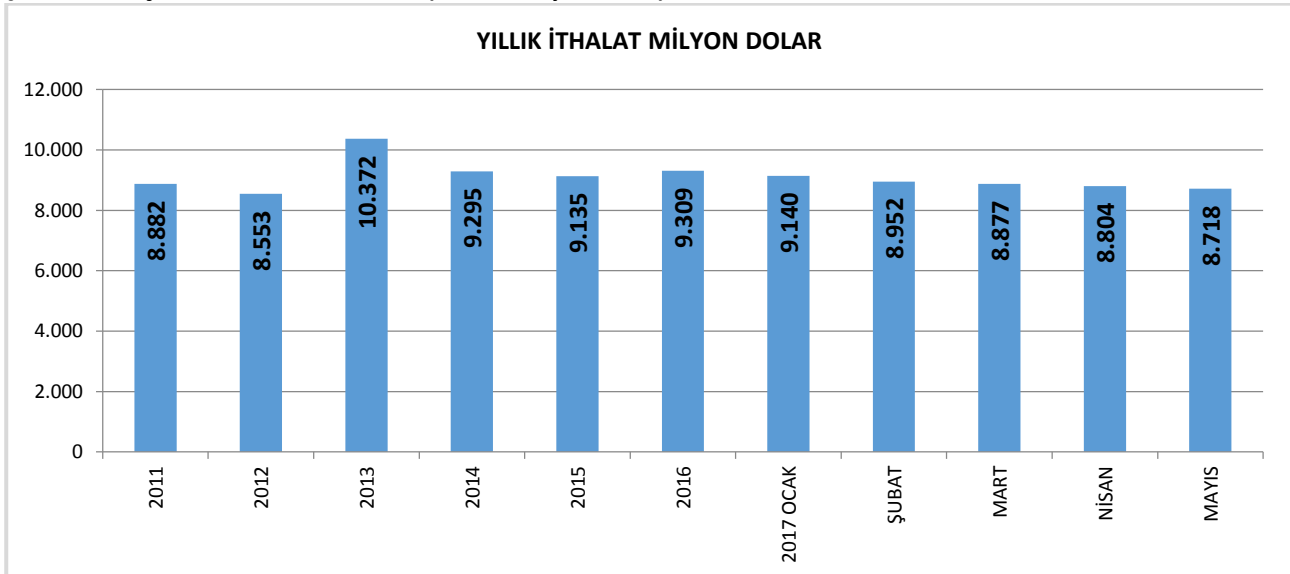
Şekil.11 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Yıllık İthalat 8,72 Milyar Dolara Geriledi

2017 yılının ilk beş ayında inşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 16,5 gerilemiştir. Böylece 2017 yılı Mayıs ayında yıllık ihracat 8,72 milyar dolara düşmüştür. 2017 yılında ithalatta beklentilerin ötesinde bir gerileme yaşanmaktadır. Özellikle konut dışı bina yatırımlarındaki yavaşlama ithalatı sınırlamaya devam etmektedir.

Şekil.12 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2016 -2017 milyon dolar

SEKTÖRLER	2016 OCAK- MAYIS	2017 OCAK- MAYIS	% DEĞ
ALÇI	4,0	5,1	25,8
ÇİMENTO	49,2	47,0	-4,5
BOYALAR VE VERNİKLER	32,1	30,5	-5,0
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	75,3	80,1	6,3
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	40,0	43,1	7,8
DUVAR KAĞITLARI	0,3	0,9	154,1
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	86,0	91,0	5,8
MİNERAL YÜNLER	1,9	2,1	9,2
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	9,0	10,5	16,8
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	0,5	0,6	22,6
SERAMİK KAPLAMALAR	45,5	51,3	12,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	17,5	21,3	21,4
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	7,6	10,6	38,6
CAM YÜNÜ	7,0	7,5	7,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	303,2	280,0	-7,7
DEMİR ÇELİKTE BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	111,5	126,3	13,3
DEMİR ÇELİKTE İNŞAAT AKSAMI	79,5	89,3	12,4
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	27,6	32,9	19,2
DEMİR ÇELİKTE RADYATÖRLER	28,1	32,3	15,0
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	4,5	5,3	18,8
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	68,1	73,6	8,1
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	8,0	11,4	41,8
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	47,1	49,7	5,5
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	49,2	67,6	37,3
ASANSÖRLER VE LİFTLER	3,7	3,8	2,5
MUSLUKLAR VE VANALAR	22,4	25,2	12,3
ELEKTRİK MALZEMELERİ	38,3	37,0	-3,2
YALITIMLI KABLOLAR	110,1	121,7	10,6
AYDINLATMA CİHAZLARI	22,7	20,1	-11,6
PREFABRİK YAPILAR	16,1	12,5	-22,4
İNŞAAT MALZEMELERİ	1.316,2	1.390,1	5,6

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2016 -2017 milyon dolar

SEKTÖRLER	2016 OCAK- MAYIS	2017 OCAK- MAYIS	% DEĞ
ALÇI	0,7	0,5	-26,8
ÇİMENTO	2,0	1,6	-16,3
BOYALAR VE VERNİKLER	48,8	55,0	12,7
PLASTİK İNŞAAT MALZEMELERİ	32,9	39,9	21,2
AĞAÇTAN İNŞAAT MALZEMELERİ	51,8	36,9	-28,7
DUVAR KAĞITLARI	2,2	1,4	-35,8
İŞLENMİŞ TAŞLAR (MERMER, GRANİT)	20,4	17,8	-13,0
MİNERAL YÜNLER	3,7	5,2	41,8
ASFALT, ALÇI, ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	5,1	4,8	-7,5
TUĞLALAR, KAROLAR, KİREMİTLER	0,3	0,2	-43,0
SERAMİK KAPLAMALAR	8,1	3,0	-63,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	0,5	0,9	98,8
DÜZ CAM, YALITIM CAMI, CAM TUĞLA	13,2	12,5	-6,0
CAM YÜNÜ	22,4	21,0	-6,2
DEMİR ÇELİK ÇUBUK, PROFİL, TELLER VE ÇİVİ	35,0	24,5	-30,0
DEMİR ÇELİKTE BORU VE BORU BAĞLANTI PARÇA	60,3	59,1	-2,0
DEMİR ÇELİKTE İNŞAAT AKSAMI	18,1	22,8	26,1
DEMİR ÇELİK VİDA, CİVATA SOMUN	61,2	66,8	9,2
DEMİR ÇELİKTE RADYATÖRLER	0,8	1,2	41,6
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	1,1	0,9	-11,9
ALÜMİNYUMDAN İNŞAAT MALZEMESİ VE AKSAMI	9,6	8,2	-14,5
ALÜMİNYUMDAN SAĞLIK GEREÇLERİ	2,6	0,7	-72,1
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	50,7	54,7	7,9
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	167,2	83,1	-50,3
ASANSÖRLER VE LİFTLER	14,0	11,6	-17,0
MUSLUKLAR VE VANALAR	63,4	72,7	14,7
ELEKTRİK MALZEMELERİ	89,4	102,8	15,0
YALITIMLI KABLOLAR	36,2	35,9	-0,8
AYDINLATMA CİHAZLARI	28,2	23,0	-18,2
PREFABRİK YAPILAR	7,5	2,3	-69,8
İNŞAAT MALZEMELERİ	857,3	770,9	-10,1

Gruplandırmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Bakanlar Kurulu Yeniledi, Ekonomide Yönetim Yeniden Tek Elde Toplanıyor

Bir süredir beklenen Bakanlar Kurulu değişikliği gerçekleşmiştir. Bakanlar Kurulu'nda yapılan değişiklik ile ekonomide yönetimin yeniden tek elde toplanacağı görülmektedir. Bir önceki hükümette ekonomiden sorumlu birden fazla başbakan yardımcısı olması uzun yıllar sonra ekonomide çok başlılık endişesi yaratmıştı. Nitekim faiz oranları ve benzeri gibi birçok konuda farklı açıklamalar gelmesi belirsizlikler oluşturmuştu. Kabine değişikliği sonrası ekonomi yönetiminde yeniden tek elden yönetimin olacağı anlaşılmaktadır. Yanı sıra Maliye, Kalkınma ve Ekonomi Bakanlarının da görevde kalmış olması istikrarı artıracaktır.

180 Günlük Bakanlık Programları Bekleniyor

Bakanlar Kurulu'nda yapılan değişiklik ardından tüm Bakanlıklar yılsonuna kadar olan süreç için 180 günlük programlarını açıklayacaktır. Böylece ekonomide yılın ikinci yarısına ilişkin yapılacaklar ortaya çıkacaktır. Ekonomi Bakanlığı'nın açıklayacağı programda özellikle inşaat ve inşaat malzemeleri sanayini etkileyecek yeni yatırım projelerinin yer alması beklenmektedir.

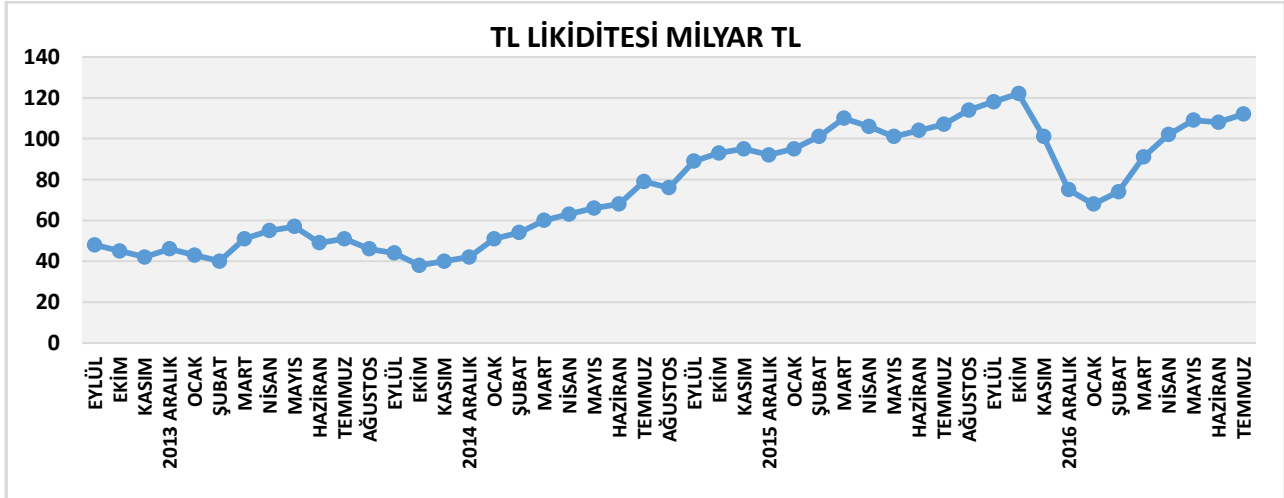
Hızlı Ekonomik Büyüme Üçüncü Çeyrekte de Devam Ediyor

2017 yılının ilk çeyrek döneminde Türkiye ekonomisi yüzde 5,0 büyümüştü. Yılın ikinci çeyreğinde de benzer bir büyümenin gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Üçüncü çeyrekte ise alınan ilk öncü veriler büyümedeki hızın devam ettiğini göstermektedir. Özellikle geçen yıl yaşanan gelişmeler nedeniyle küçülme yaşanan üçüncü çeyrekte bu yıl baz etkisi ile birlikte oldukça yüksek bir büyüme verisi gerçekleşecektir. Son çeyrekte itibaren ise büyümenin kamu desteklerini de sona ermesi ile birlikte normalleşmesi beklenmektedir.

Merkez Bankası Piyasaları ve İç Talebi Desteklemeye Devam Ediyor

TC. Merkez Bankası genişletici para politikası uygulamaya yaz aylarında da devam etmektedir. Merkez Bankası piyasalara daha çok likidite vererek ödeme sistemini rahatlatmış olup, iç talebi de desteklemektedir. Bu çerçevede Merkez Bankası'nın piyasalara bıraktığı TL miktarı Temmuz ayı boyunca 110 milyar Türk Lirasının üzerinde kalmıştır. Merkez Bankası'nın likidite ve büyüme önceliği önümüzdeki süreçte de devam edecektir.

Şekil.13 Merkez Bankası'nın Bankalar Aracılığı Piyasaya Verdiği Türk Lirası Miktarı

Kaynak: TC Merkez Bankası

Bütçe Açığı Yükseliyor

Uzun yıllar sağlanan mali disiplin ile birlikte çok düşük gerçekleşen bütçe açıkları 2017 yılında önemli ölçüde yükselmektedir. Kamu, duraklayan ekonomiyi canlandırmak için 2017 yılında çok sayıda destek unsurunu kullanmaktadır. Bu da bütçede harcamaların ve açığın yükselmesine yol açmaktadır. Desteklerin yer aldığı bütçe kalemi olan cari transferler yılın ilk yarısında yüzde 29,2 artarak 143,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. Destekler ve harcamalar yılın ikinci yarısında da azalmasına karşın sürecektir. Bu çerçevede yılın ilk yarısında 25,3 milyar TL olan bütçe açığının yıl genelinde 60 milyar TL'yi aşacağı beklenmektedir.

Tablo.7 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri Bin TL

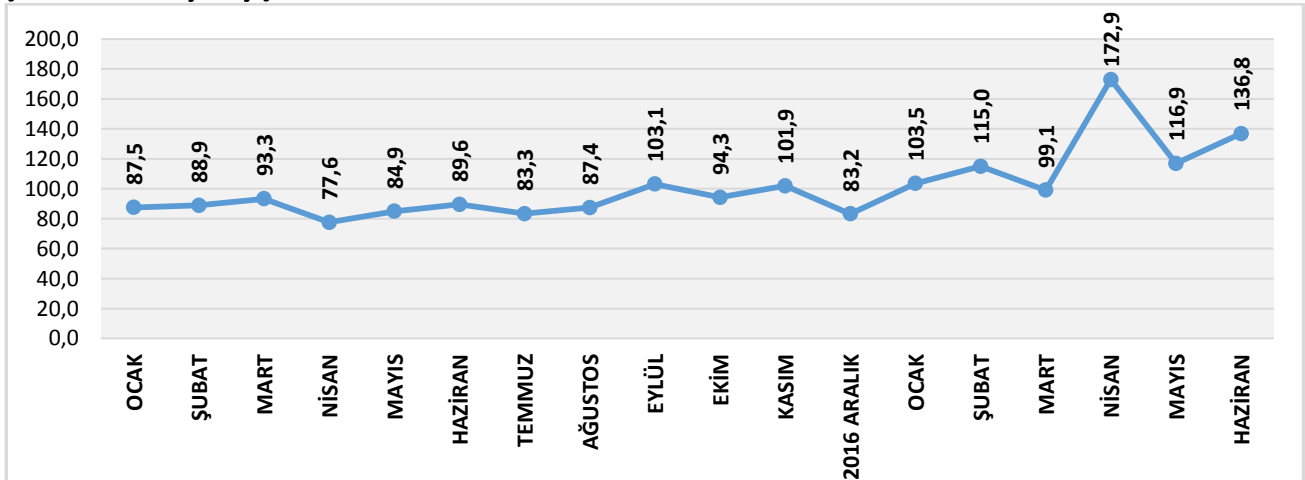
	2016 Ocak-Haziran	2017 Ocak-Haziran	DEĞİŞİM %
Harcamalar	273.851.951	324.435.168	18,47
1-Faiz Hariç Harcama	247.462.139	297.444.844	20,20
Personel Giderleri	76.904.747	81.824.494	6,40
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi	12.516.553	13.365.625	6,78
Mal ve Hizmet Alımları	22.357.744	26.410.680	18,13
Cari Transferler	111.284.141	143.774.512	29,20
Sermaye Giderleri	15.725.414	20.995.542	33,51
Sermaye Transferleri	2.916.921	4.447.467	52,47
Borç Verme	5.756.619	6.626.524	15,11
2-Faiz Harcamaları	26.389.812	26.990.324	2,28
Gelirler	275.000.936	299.199.720	8,80
1-Genel Bütçe Gelirleri	263.864.653	287.076.646	8,80
2-Özel Bütçeli İdarelerin Özelleştirme Gelirleri	8.291.978	9.067.754	9,36
3-Düzenleme ve Denetleme Kurumlarının Gelirleri	2.844.305	3.055.320	7,42
Bütçe Dengesi	1.148.985	-25.235.448	-2.296,33
Faiz Dışı Denge	27.538.797	1.754.876	-93,63

Kaynak: TC Maliye Bakanlığı

Hazine Artan Bütçe Açıkları Nedeniyle Yeniden Net Borçlanıcı Hale Geldi

Kamu kesiminde sağlanan mali disiplin ile birlikte Hazine iç borç çevirme oranı (yeni borçlanmaların iç borç geri ödemelerine oranı) son 13 yıldır yüzde 100'ün altına inmiş ve böylece Hazine iç borç stokunu sürekli olarak azaltmıştı. 2017 yılında ise artan bütçe açıkları nedeniyle Hazine uzun yıllar sonra yeniden net borçlanıcı hale gelmiştir. Hazine'nin net borçlanıcı hale gelmesi ile mevcut kaynaklar ve faizler üzerindeki baskı da artmaktadır.

Şekil.14 Hazine İç borç Çevirme Oranı Yüzde

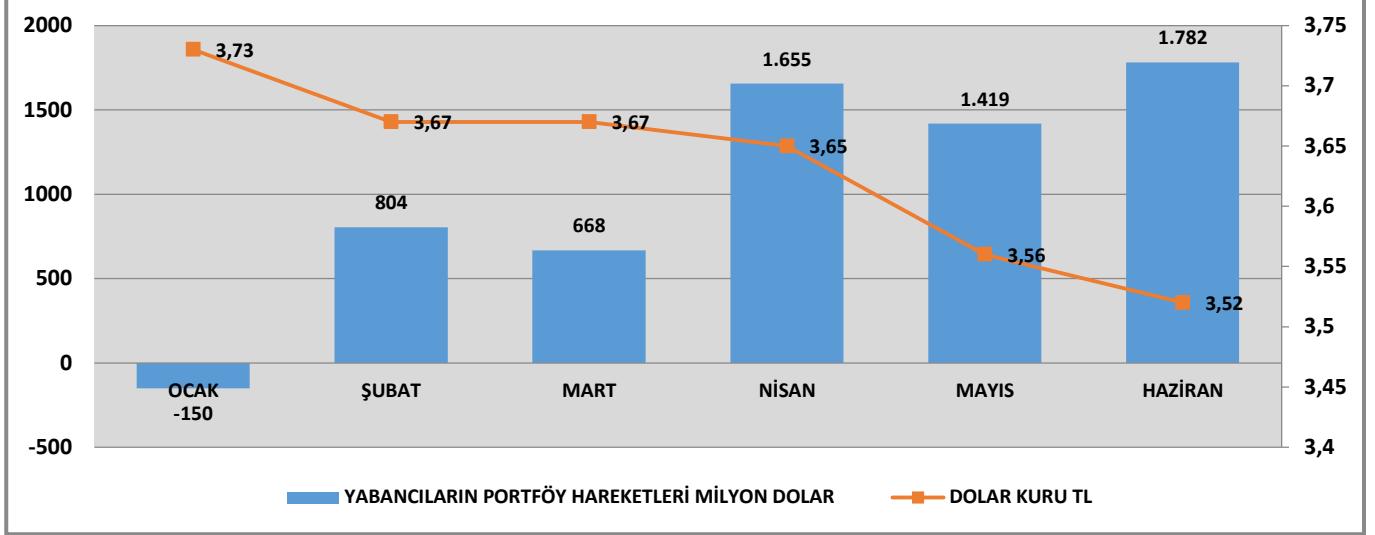

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Uygun Küresel Koşullar İle Türkiye'ye Yüksek Portföy Girişi Yaşanıyor

Ocak ayından sonra küresel mali piyasalarda ortaya çıkan uygun koşullar ile birlikte yılın ilk yarısında Türkiye'ye yönelik önemli bir net portföy (yabancıların menkul kıymet yatırımları) girişi yaşanmıştır. Yılın ilk altı ayındaki net portföy girişi 6,18 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Özellikle yılın ikinci çeyrek döneminde daha yüksek bir net portföy girişi yaşanmıştır. Yılın ilk yarısında sadece Türkiye'ye değil tüm gelişen ülkelere portföy girişi gerçekleşmiştir. Portföy girişleri Türk Lirasında da gevşemeye yol açmaktadır. Nitekim Türk Lirası ikinci çeyrekte yaklaşık yüzde 6 değer kazanmıştır.

Şekil.15 2017 Yılında Aylar İtibariyle Türkiye'ye Yönelik Portföy Hareketleri Milyon Dolar ve TL/Dolar Kuru

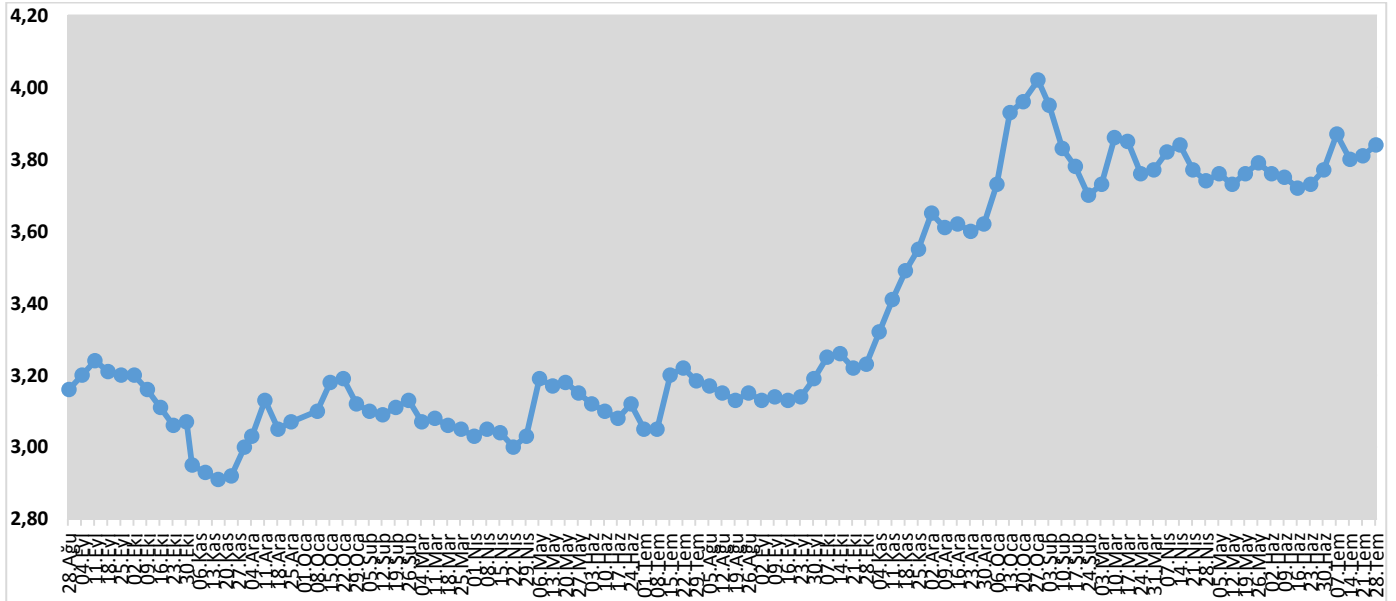

Kaynak: TC Merkez Bankası

Türk Lirasında İstikrar Arayışı Sürüyor

Türk Lirası Temmuz ayı içinde sepet kur olarak bir miktar değer kaybetmiş ve dalgalanma aralığı 3,70-3,75 bandından 3,80-3,85 bandına doğru hareket etmiştir. Parite değişikliklerine bağlı olarak bu yeni sepet kur seviyesinde Dolar 3,50-3,60 TL, Euro ise 4,10-4,15 TL arasında istikrar kazanmaya çalışmaktadır. Ekonomideki ve ekonomi dışı alanlardaki gelişmelere paralel olarak Türk Lirası bu seviyelerde kalıcı bir istikrar arayışını sürdürecektir.

Şekil.16 Türk Lirası Sepet Kur

Kaynak: TC. Merkez Bankası

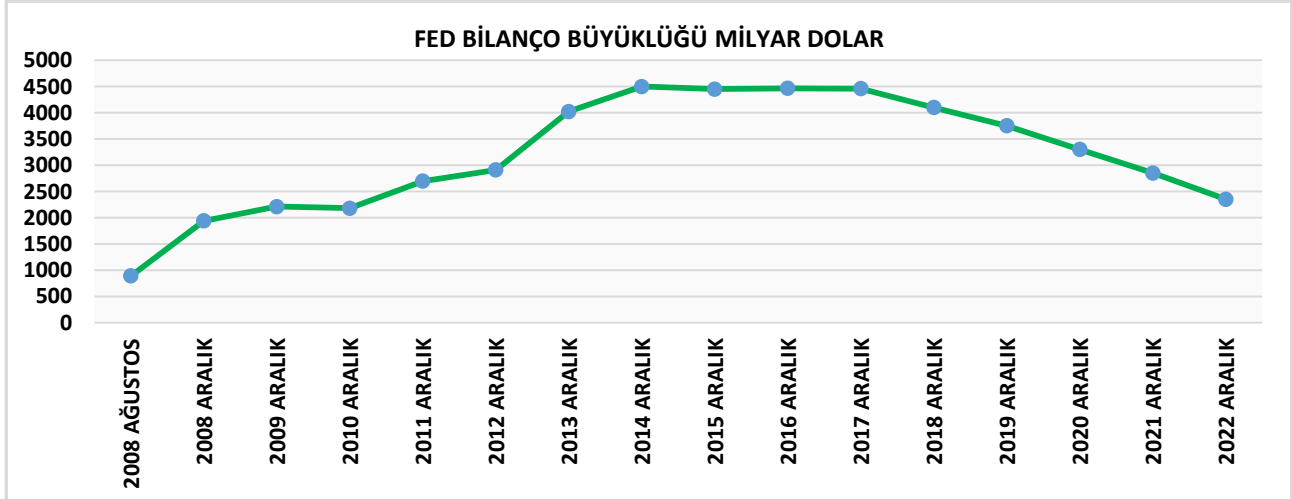
Yılın İkinci Yarısını Büyük Merkez Bankaları Şekillendiriyor; FED Bilanço Küçültmeye Başlayacak

Küresel kriz sonrası büyük merkez bankalarının başlattığı parasal genişleme politikaları yavaş yavaş yerini normalleşmeye bırakmaya başlamıştır. ABD Merkez Bankası FED bankanın bilançosunu küçültmeye hazırlanmaktadır. FED bununla ilgili bir plan açıklamıştır. Kademeli olarak bilanço büyüklüğünün 2022 sonuna kadar 4,5 trilyon dolardan 2,85 trilyon dolara indirilmesi hedeflenmektedir. Küçültmenin ne zaman başlanacağına ise bu yıl Eylül ayı toplantısında karar verilecek ve küçültme büyük ihtimalle Ekim veya Aralık ayında başlayacaktır. FED kademeli faiz artışlarını da sürdürecektir.

Avrupa Merkez Bankası ise küresel krizin ilk yıllarında çok tutucu davranmış ve parasal genişlemeye gitmemiştir. Ancak 2013 yılında genişleme başlatılmış ve 2017 Haziran ayı itibarıyla Avrupa Merkez Bankası bilanço büyüklüğü FED bilanço büyüklüğünü de geçmiştir. Avrupa Merkez Bankası'nın genişletici programı 2017 sonunda sona erecektir. Bu çerçevede Avrupa Merkez Bankası'ndan programa ilişkin ilk gelen değerlendirmeler programın artık uzatılmayacağı ve 2018 yılından itibaren bilançonun küçültmeye başlanabileceği yönündedir. Avrupa Merkez Bankası eksi olan faizlerini de en azından ilk aşamada sıfıra getirebilecektir.

Büyük merkez bankalarının para politikalarını normalleştirmeye başlaması ile birlikte küresel mali piyasalarda yeni koşullar oluşmaya başlamıştır. Öncelikle küresel likidite azalacağından bankaların ve reel sektör şirketlerinin borçlanma olanakları sınırlanacaktır. Faiz oranlarındaki artışlar daha kademeli ve sınırlı olacaktır. Bu nedenle maliyet artışları daha az hissedilecektir.

Şekil.17 ABD Merkez Bankası FED Bilanço Küçültme Planı

Kaynak: Federal Reserve Bank

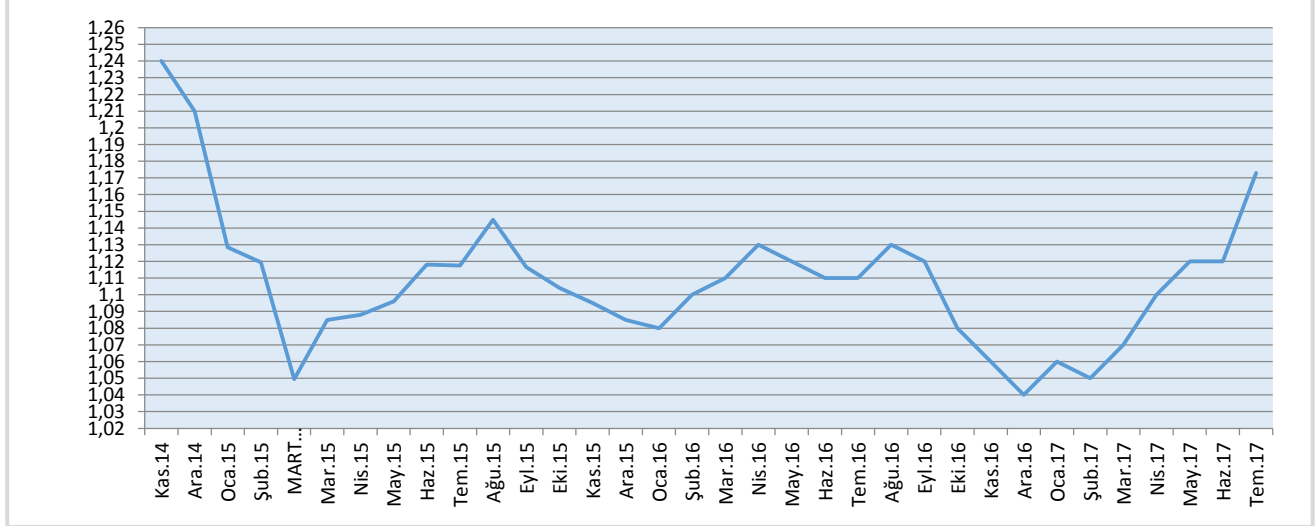
Küresel Ekonomi Önünde En Önemli Risk ABD Başkanı Trump İle İlgili Belirsizlik

Dünya ekonomisi ve ticareti yıl genelinde toparlanmaya devam etmektedir. ABD'de Başkan Trump ile ilgili azil konusu küresel ekonomideki bu toparlamanın önünde en önemli risk olarak görülmektedir. ABD'de hukuki olarak azil sürecine ilişkin başvurular sürerken, Trump yönetimine ilişkin geniş bir kesimini muhalefeti de yaşanmaktadır.

Trump Belirsizliği İle Dolar Zayıflıyor; Euro-Dolar Paritesi 1,17 Seviyesini de Aştı

ABD Merkez Bankası FED'in faiz artışlarına ve bilanço küçültme programına rağmen Dolar zayıflamaktadır. Doların değer kaybetmesine neden olan Trump yönetimine ilişkin duyulan endişelerdir. ABD'de ortaya çıkan yüksek siyasi risk Doları zayıflatmaktadır. Euro ise Avrupa Birliği'ndeki toparlanmadan ve de siyasi risklerin azalmasından destek almaktadır. Bu çerçevede yaz aylarında Euro-Dolar paritesi 1,17 seviyelerinin de üzerine çıkarak 1,20 seviyesine yönelmiş bulunmaktadır. Ancak paritede seviyeleri bundan sonra esas belirleyecek Merkez Bankaları bilançolarındaki küçültmeler olacaktır

Şekil.18 Euro Dolar Paritesi

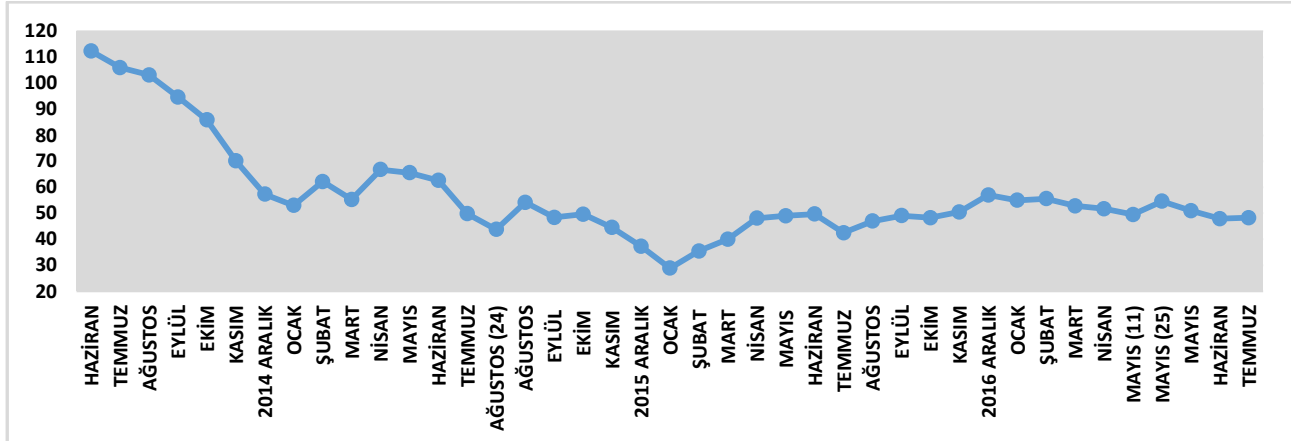

Kaynak: Reuters Günlük Verileri

ABD Yönetimi Petrol ve Emtia Fiyatlarını da Etkiliyor; Petrol ve Emtia Fiyatları Zayıflıyor

Petrol fiyatları ABD ile üretici ülkeler arasındaki çekişme ile 50 doların altına inmiş olup, muhtemelen yılsonuna kadar 45-50 dolar arasında dalgalanacaktır. ABD yeni yönetimi enerji de radikal bir politika değişikliğine gitmiş olup dışa bağımlılığı en kısa sürede bitirmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede ABD'nin petrol ve doğalgaz üretimi artmaktadır. ABD'nin bu politikası enerji piyasasında ilave arz yaratmış olup fiyatları aşağı çekmektedir. Emtia fiyatları ise yine ABD'nin yeni yönetiminin ekonomi politikalarından etkilenmektedir. Yeni yönetimin ekonomi vaatleri ile büyümenin hızlanacağı beklentisi artacak talep ile emtia fiyatlarını yukarı çekmiştir. Ancak yeni yönetim halen ekonomide büyümeyi hızlandıracak radikal bir adım atamamıştır. Bu nedenle emtia fiyatları durağanlaşmıştır.

Şekil. 19 Brent Petrol Fiyatları Varil/Dolar

Kaynak: London Commodity Exchange

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de Yıllık İnşaat Harcamaları Yeni Yılda Yüksek Seviyesini Koruyor

ABD’de konut ve konut dışı inşaat harcamaları 2016 yılının tamamında kademeli bir artış göstermişti. 2017 yılının ilk yarısında da inşaat harcamalarındaki artış sürmektedir. Mart ayında toplam yıllık inşaat harcamaları 1,24 trilyon dolara kadar yükselmiştir. Nisan ve Mayıs aylarında ise yıllık harcamalar 1,23 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Konut ve konut dışı inşaat harcamaları birlikte yüksek gerçekleşmektedir.

Tablo.8 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2015 Q1	363,9	642,5	1.006,4
2015 Q2	382,6	691,7	1.074,3
2015 Q3	401,7	695,0	1.096,6
2015 Q4	439,0	684,5	1.123,5
2016 Q1	475,1	701,3	1.176,4
2016 Q2	454,3	699,9	1.154,1
2016 Q3	464,8	701,7	1.166,5
2016 Q4	480,5	711,7	1.192,2
2017 Q 1	516,6	722,9	1.239,6
2017 Nisan	518,3	712,1	1.230,4
2017 Mayıs	515,8	714,3	1.230,1

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Yeni Ev Satışları ve Konut Fiyat Artışları Hızlandı

ABD’de konut satışları yeni yıla da artışlar ile başlamıştı. Nisan ayında yavaşlayan yeni ev satışları Mayıs ve Haziran ayında yeniden 600 bin adet seviyesini geçmiş ve son 10 yılın en yüksek aylık satışları gerçekleşmiştir. Konut fiyatlarında da yılın ilk çeyrek döneminde hızlanan bir artış yaşanmaya başlanmıştır.

Tablo.9 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2013 Q4	441	4.870	165,6
2014 Q4	496	5.070	173,0
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q1	511	5.360	184,6
2016 Q2	579	5.570	189,7
2016 Q3	574	5.490	191,4
2016 Q4	551	5.510	192,3
2017 Q1	621	5.700	195,4
2017 Nisan	593	5.560	197,4
2017 Mayıs	605	5.620	199,0
2017 Haziran	610	5.520	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index

Euro Alanında İnşaat Harcamalarında Büyüme İkinci Çeyrekte De Devam Ediyor

Euro bölgesi inşaat sektörü 2017 yılı ilk çeyrek döneminde geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 1,8 büyümüştü. Euro bölgesi inşaat sektöründe büyüme yılın ikinci çeyrek döneminde de sürmektedir. Nisan ayında inşaat harcamaları geçen yılın Nisan ayına göre yüzde 3,3 büyümüştür. Mayıs ayında ise inşaat harcamaları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 2,6 büyümüştür. Hem konut, hem de konut dışı işlerde büyüme dengeli olarak sürmektedir. Avrupa Birliği'nde inşaat işlerindeki büyüme ihracat malzemeleri ihracatı için olumludur.

Tablo.10 Euro Bölgesi İnşaat Sektörü Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2015 Q1	0,5	-0,4	1,6
2015 Q2	-0,9	-0,9	-1,0
2015 Q3	-1,2	-1,3	-0,7
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q1	2,7	3,2	0,7
2016 Q2	0,3	-0,1	2,3
2016 Q3	3,6	3,1	5,1
2016 Q4	2,3	1,9	4,2
2017 Q1	1,8	1,0	4,2
2017 NİSAN	3,3	3,4	2,6
2017 MAYIS	2,6	2,5	2,8

Kaynak: Eurostat

İnşaat Malzemesi Fiyatlarında Sıçrama

Yılın ilk üç ayında yükselen ve Nisan ayında yılın en yüksek seviyesine ulaşan inşaat malzemesi fiyatları Mayıs ve Haziran aylarında gerilemişti. Temmuz ayında ise inşaat malzemeleri fiyatlarında sıçrama yaşanmıştır. Mevsimsellik ile birlikte inşaat işlerindeki yükselme inşaat malzemesi talebini de desteklemektedir.

Tablo.11 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 MART	388	224,50	332
2016 HAZİRAN	444	211,70	349
2016 EYLÜL	419	219,10	351
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 MART	454	277,40	375
2017 NİSAN	461	259,70	378
2017 MAYIS	452	257,80	368
2017 HAZİRAN	447	264,40	363
2017 TEMMUZ	467	288,90	389

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

15 TEMMUZ’DAN BİR YIL SONRA İNŞAAT SEKTÖRÜNDE TALEP YENİDEN ESKİ SEVİYESİNE DÖNDÜ

2016 yılı Temmuz ayında yaşanan gelişmeler ekonomide tüm sektörler için talebi olumsuz etkilemişti. İnşaat sektörü de etkilenmiş ve inşaat işlerine yönelik talep önemli ölçüde gerilemişti. 2017 yılı Temmuz ayına geldiğimizde ise inşaat sektöründe talebin yeniden 2016 ilk yarı seviyesine geri döndüğü görülmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun yayınladığı sektörel güven endeksleri kapsamında açıklanan inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan temel faktörler içinde talep yetersizliği 2016 Ekim ayından itibaren önemli ölçüde artmıştı. Aynı dönemde finansman sorunları da faaliyetleri kısıtlamaya başlamıştı.

2017 yılının Mayıs ayında itibaren ise talep yetersizliği sorununun azaldığı ve 2016 yılı ilk yarısı seviyelerine geri döndüğü görülmektedir. Bununla birlikte bir miktar daha talep artışına ihtiyaç bulunmaktadır. Haziran ve Temmuz aylarında malzeme ve ekipman eksikliğindeki artış ise dikkat çekicidir. İşgücü eksikliği ise çok yaşanmamaktadır.

Bunlara karşın finansman sorunlarının ise halen önemli bir sorun olmaya devam ettiği ve geçen yıldan bu yana sınırlı bir iyileşme sağlanabildiği görülmektedir. Piyasalarda güven, ödeme, tahsilat ve kredi konularında sağlanan ilerlemelere rağmen inşaat sektöründe finansman sorunları faaliyetleri kısıtlayan önemli bir faktör olmaya devam etmektedir.

Tablo.12 İnşaat Sektöründe Faaliyetleri Kısıtlayan Temel Faktörler Yüzde

Yıllar	Aylar	Kısıtlayan Faktör Yoktur	Talep Yetersizliği	Hava Şartları	İşgücü Eksikliği	Malzeme Ve Ekipman Eksikliği	Finansman Sorunları	Diğer Faktörler
2016	01	50,9	20,9	22,1	3,5	1,1	19,6	7,2
	02	49,1	20,6	25,9	3,8	1,4	18,8	7,9
	03	56,2	20,4	15,1	3,2	1,6	18,2	5,9
	04	57,9	22,3	8,2	1,9	1,3	19,7	6,4
	05	59,6	21,0	7,2	3,5	2,2	20,7	6,8
	06	61,3	21,5	4,6	3,3	1,5	20,5	5,7
	07	61,2	21,3	3,0	3,4	1,7	19,7	7,4
	08	58,9	21,5	2,3	4,0	2,3	19,0	7,7
	09	59,4	22,7	2,6	3,8	2,2	19,8	7,3
	10	57,4	25,8	3,2	4,0	2,3	20,2	5,9
	11	56,8	22,6	6,1	2,3	1,9	22,7	5,9
	12	50,2	24,4	16,0	2,5	1,3	25,5	5,5
2017	01	44,7	25,1	24,2	4,2	1,7	31,6	4,7
	02	41,9	25,7	26,3	3,1	1,3	30,4	5,5
	03	47,4	24,4	17,7	3,2	1,5	27,7	4,8
	04	53,2	24,6	10,2	4,6	2,4	25,8	5,3
	05	55,0	22,0	6,8	3,4	1,4	25,8	4,4
	06	55,8	23,7	4,6	5,4	3,3	26,2	4,1
	07	57,9	22,1	1,4	4,4	3,2	26,0	4,4

Kaynak: TÜİK, Sektörel Güven Endeksleri, Temmuz 2017

TÜRK YAPI SEKTÖRÜNÜN TEK YAPI FUARI
TURKISH BUILDING INDUSTRY'S and REGION'S BIGGEST GATHERING

41. TURKEY BUILD
YAPI
FUARI
İSTANBUL

YAPI, İNŞAAT MALZEMELERİ VE TEKNOLOJİLERİ
BUILDING, CONSTRUCTION MATERIALS AND TECHNOLOGIES

8 - 12 MAYIS / MAY 2018

TÜYAP - BÜYÜKÇEKMECE

• 1.100 katılımcı firma *exhibitors* • 100.000 ziyaretçi *visitors* • 100.000 m² fuar alanı *sqm exhibition area*

www.yapifuari.com.tr | www.turkeybuild.com.tr

yapifuariturkeybuild

yapiturkeybuild

yapi-turkeybuild

yapiturkeybuild

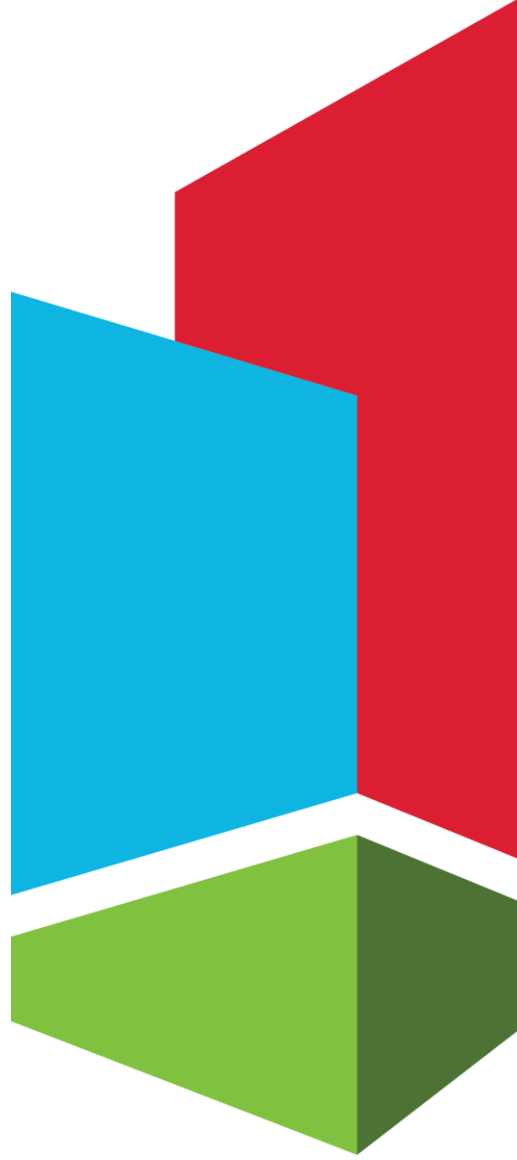

TURKEY

FUAR
EXHIBITIONS

BU FUAR SİT4 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.
THIS EXHIBITION IS ORGANIZED UNDER THE SUPERVISION OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO. SİT4.

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 2016 322 23 00